

ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՇԱՅԵՐԻ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՓԱՍՏԸ ՎԻՃԱՐԿՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱՅ ՉԷ

ՎԱՀԱՆ ԲԱՀԱՐԵԱՆ

Սերժ Սարգսեանը դարձաւ ՀՀ նախագահ ընտրակեղծիքներով, ահաբեկչութեամբ կաշառակերութեամբ եւ բռնարարներով: Նկատի ունենալով սոյն թուի Սարգսի 1-ի դէպքերը, Յունիսի 9-ին նրա երդման արարողութիւնը տեղի ունեցավ ժողովրդի ցնծութեան միջնուրդի փոխարէն՝ սուգով եւ հազարաւոր զինուորների հսկողութեան տակ, մի անգամ եւս ապացուցելով, որ նա ժողովրդի կողմից ընտրուած օրինական նախագահ չէ, հետեւաբար յարգանք չի վայելում նրա մօտ եւ էլք է փնտռում ստեղծուած վիճակից դուրս գալու համար:

Որպէս երկու իրարայայտորդ նախագահներ՝ Ռոբերտ Քոչարեանն իր ժամանակին, իսկ Սերժ Սարգսեանը այս օրերին անդրադարձան հայ ժողովրդի գագաթն հարցին՝ Հայերի Յեղասպանութեանը: Այս հարցում ՀՀ նախագահների հնարաւոր թոյլ տուած քաղաքական սխալներից օգտուած են Հայերի Յեղասպանութիւնը ուրացողները, եւ յատկապէս Թուրքիան:

2001 թ. ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարեանի, Թուրք թղթակից Մահմեդ Ալի Բիրանդի հետ հարցազրոյցում յայտարարութիւնները, թէ «Եթէ Թուրքիա Յեղասպանութիւնը ընդունի եւ ներողութիւն խնդրի, մենք ուրիշ որեւէ պահանջ չենք կարող ունենալ», սառը ջուր լցրեց հայ ժողովրդի եւ յատկապէս սփիւռքահայերի գլխին, որոնք Յեղասպանութեան գոհերի ժառանգներն են, պայքարում են Հայերի Յեղասպանութեան ճանաչման համար ամբողջ աշխարհում եւ հատուցում պահանջում Թուրքիայից: Այդ մասին ժամանակին եւ արձագանքեցի «Դիւանագիտութիւնն, թէ՛...» յօդուածով (տե՛ս «Նոր Օր», Շաբաթ, Մարտ 3, 2001): Շատերն օգտագործեցին այս յայտարարութիւնը, որոնց թուում իսրայէլի դեսպանը. «Եւ վերջերս իսրայէլի հրեայ դեսպանը, որի թուրքական հայրենակիցները իրագործեցին Հայերի Յեղասպանութիւնը, Երեւանում լիտիօրէն յայտարարում էր, որ Հայերի Յեղասպանութիւն չի եղել՝ ուրանում էր այն» (տե՛ս «Պատերազմին ո՛չ» յօդուած, «Մասիս», Շաբաթ, Դեկտեմբեր 7, 2002): Ռոբերտ Քոչարեանի անպատասխանատու ու սխալ յայտարարութիւնը մի քիչ մեղմացնելու նպատակով մեծ ջանքեր պահանջուեցին Հայաստանի դիւանագէտներից Վարդան Օսկանեանի ղեկավարութեամբ:

Վերջին ժամանակները Հայերի Յեղասպանութեան հարցը յաճախ է արծարծուում միջազգային ասպարէզում, որը շատ դէպքերում շահարկում են գերպետութիւնները իրենց նպատակների իրագործման համար:

Հայերի Յեղասպանութեան մասին յայտարարութեամբ հանդէս է եկել նաեւ ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսեանը Յունիսի 24-ին Ռուսաստանում սփիւռքի ամենամեծ հայ համայնքի հետ հանդիպման ժամանակ:

Նշենք, որ մի քանի տարի է Հայաստանում ԱՄՆ դեսպան չկայ, քանի որ դեսպան Ջոն Էվանսը ճշմարտութիւնը՝ «Յեղասպանութիւն» բառն օգտագործելու պատճառով հեռացուեց պաշտօնից, իսկ նոր դեսպանի՝ Ռիչարդ Հոգլենդի նշանակումը չընդունուեց, քանի որ նա շարտայայտեց «Յեղասպանութիւն» բառը: Մօտ ժամանակներ Ներկայացուած դեսպանի նոր թեկնածուից՝ Մարի Յանտովիչից պահանջուում է օգտագործել «Յեղասպանութիւն» բառը, սակայն նա եւս շրջանցում է այն, նշելով, որ «...Նախագահ Պուշին, ինչպէս նաեւ երկու կուսակցութիւններէն անցեալի նախագահներու քաղաքականութիւնն է այդ եզրը չօգտագործել» (տե՛ս Յարութ Սասունեան-Ներկայացուցիչներու Տան եւ Ծերակոյտի անդամները կը քննադատեն Ամերիկայի դիւանագէտներուն Յեղասպանութիւն եզրի օգտագործումէն փախուստ տալը», «Նոր Օր», Շաբաթ, Յունիս 5, 2008, էջ 5): Հայամէտ կոնգրեսմենները քննադատում են նախագահ Պուշին եւ իր վարչակազմին, 20-րդ դարի սկզբում տեղի ունեցած Հայերի Յեղասպանութիւնը «Յեղասպանութիւն» որակելուց խուսափելու համար՝ յանուն ԱՄՆ-Թուրքիա բարեկամութեան...:

Ամերիկայի նման գերպետութեան դեսպանի նշանակումը Հայաստանում խոչընդոտների է հանդիպում հայամէտ կոնգրեսմենների եւ հայերի կողմից, վերջիններիս լոբբիստական աշխատանքի շնորհիւ, եւ այդպիսի աշխատանք

կատարում է սփիւռքի բոլոր համայնքներում, որի հետեւանքով շատ խորհրդարաններում արդէն ընդունուել է Հայերի Յեղասպանութիւնը, իսկ որոշներում՝ նաեւ լրացուցիչ օրէնքներ, իրենց երկրներում Հայերի Յեղասպանութեան փաստը ժխտողներին պատժելու համար:

Ըստ Սերժ Սարգսեանի յայտարարութեան Մոսկուայում, Թուրքիան առաջարկում է ձեւաւորել մի յանձնախումբ, որը պէտք է ուսումնասիրի պատմական փաստերը եւ նշում է. «Մենք դէմ չենք այդպիսի յանձնախումբի մը ստեղծման, պայմանաւ որ երկու երկիրներուն միջեւ սահմանը բացուի: Այլապէս անիկա կրնայ դառնալ հարցը տարիներով երկարաձգելու եւ շահարկելու միջոց: Առաջիկայում ես մտադիր եմ նոր քայլերու ձեռնարկել հայ-թրքական յարաբերութիւնները խթանելու ուղղութեամբ: Ամենայն հաւանականութեամբ, ես պիտի հրաւիրեմ Թուրքիոյ նախագահ Ապտուլլահ Կիլը Երեւան՝ միասին դիտելու համար Հայաստանի եւ Թուրքիոյ ֆութպոլի հաւաքականներու խաղը» (տե՛ս «Նոր Հայաստան», Հինգշաբթի, Յունիս 26, 2008, առաջին էջ): «Ճիշտ այնպէս, ինչպէս Չինաստանի եւ Միացեալ Նահանգներու ժողովուրդները խանդավառութեամբ կը վերաբերուին սեղանի թենիսի (բիսկ-բոնկ) խաղին՝ մինչեւ իրենց ղեկավարութիւններու կողմէ յարաբերութիւններու լիակատար կարգաւորումը, Հայաստանի ու Թուրքիոյ ժողովուրդին պիտի միացնէ ֆութպոլի հանդէպ սերը» (տե՛ս «Սերժ Սարգսեանի յօդուածը», «Մասիս», Շաբաթ, Յունիս 19, 2008, էջ 5):

Միւս կողմից, ՀՀ նախագահի խոսնակ Սամվել Ֆարմանեան հաստատելով Սերժ Սարգսեանի յայտարարութիւնը, ասել է. «Թուրքիայի կողմից հնչեցուել է առաջարկ Յեղասպանութեանը վերաբերող պատմական փաստերն ուսումնասիրելու նպատակով փորձագէտներից կազմուած յանձնաժողով Ձեղաւորելու վերաբերելով: Մենք դէմ չենք որեւէ ուսումնասիրութեան, անգամ՝ ակնյայտ փաստերի եւ լայնօրէն ընդունուած իրողութիւնների: Ուսումնասիրութիւնը չի նշանակում փաստերի իսկութիւնը կասկածի տակ առնել» (տե՛ս «Սերժ Սարգսեանի վտանգաւոր յայտարարութիւնը Հայոց Յեղասպանութեան հարցը քննարկելու համար յանձնաժողով ստեղծելու վերաբերելով», «Մասիս», Շաբաթ, Յունիս 5, 2008, էջ

4): Նախ նշենք, որ հայ-թուրքական հաշտեցման մի յանձնախումբ ստեղծուել էր 2001 թ. Ռոբերտ Քոչարեանի նախագահութեան ժամանակ՝ Հայերի Յեղասպանութեան փաստը ուսումնասիրելու նպատակով, որից թուրքական կողմը հրաժարուեց, երբ Արդարութեան փոխանակման միջազգային կենտրոնը (International Center for Transitional Justice) 1915 թ. հայերի կոտորածը կոչեց «Յեղասպանութիւն»: Նախքան այդ, դեռ 2000 թ. «The New York Times»-ի «Յունիսի 8 եւ 9-ի ամերիկեան այս աշխարհահռչակ թերթի թիւերուն մէջ լոյս տեսաւ ցնցիչ յայտարարութիւն մը, ուր հրեական Ողջակիցման ուսումնասիրութեան մարզին մէջ ականաւոր դարձած 126 մասնագէտներ հրապարակաւ կը յայտարարեն, որ հայկական Յեղասպանութիւնը անժխտելի պատմական իրողութիւն մըն է: Աւելի առաջ երթալով, այս պատմագէտները եւ իրաւաբանները կը թելադրեն Արեւմտեան երկիրներու ժողովրդական կառավարութիւններուն, որ իրենք ալ ընդունին այս իրողութիւնը եւ ճանչնան հայկական Յեղասպանութիւնը: Վերջապէս նոյն մասնագէտները կը դրդեն այդ կառավարութիւններուն որ խորհուրդ տան Թուրքիոյ խորհրդարանին եւ կառավարութեան... ընդունին հայկական Յեղասպանութիւնը...» (տե՛ս «Ողջակիցումի 126 աշխարհահռչակ մասնագէտներու շառաչուն յայտարարութիւնը Նիւ Եորք թաղամի մէջ», «Նոր օր», շաբաթ, հունիս 17, 2000, առաջին էջ):

Նշենք, որ Չինաստանի եւ Ամերիկայի մերձեցումը պինդ-պինդ խաղի միջոցով ոչ մի համեմատելու եզր չունի հայ-թուրքական յարաբերութիւնների բարեխաւան հետ՝ միասին ֆուտբոլ դիտելով, քանի որ Թուրքիան Յեղասպանութիւնն է իրագործել 1,5 միլիոն հայերի նկատմամբ՝ բռնազաւթելով նաեւ նրանց բնօրրանն ու ունեցուածքը: Իսկ ինչ վերաբերում է «...անգամ՝ ակնյայտ փաստերի եւ լայնօրէն ընդունուած իրողութիւնների» ուսումնասիրութեան, այդ իրօք նշանակում է Հայերի Յեղասպանութեան փաստը, նրա իրողութիւնը կասկածի տակ առնել, որն անթոյլատրելի, քաղաքական եւ դիւանագիտական մեծ սխալ կլինի Հայաստանի կողմից՝ չփոթի մատնելով միջազգային հանրութեանը, եւ յատկապէս

Շաբ.ը էջ 17

A.B.A. INSURANCE SERVICES

Life, Health
Group Health
Disability
Long Term Care

Blue Cross of California 1975-2008 Blue Shield of California

33th ANNIVERSARY

ԱՊԱՌՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱՆՐԱԺԵՇՏ Է

ԵՐԲԵՔ ՈՒՇ ՉԷ ՎԵՐԱՔՆՆԵԼՈՒ ՁԵՐ ԱՊԱՌՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՊԵՏՐՈՍ ՄԱՐՈՆԵԱՆ

818 500-9585 ABA INSURANCE SERVICES 805 E. Broadway . Glendale, CA 91205

E-mail: BMaronian@AOL.com ONE EIGHT HUNDRED FOUR "HAI-TAD"

